

PECSI Dohánygyár

V. ÉVFOLYAM, 2. SZAM

A PÉCSI DOHÁNYGYAR DOLGOZÓINAK LAPJA

1978. FEBRUÁR

Mit tettünk a minőség javításáért?

Az 1977-es évben jelentős eredményeket ért el gyárunk kollektívája sok területen, ezt hallottuk párt-, szakszervezeti és KISZ-beszámolókon, munkagyűléseken, termelési tanácskozásokon, erről olvastunk újságunk hasábjain. Az említett fórumokon és helyeken a megvitatott kérdések között szinte mindig felmerült nemcsak a vezetők, de a gépek mellett dolgozó munkatársak részéről is termékeink minőségi helyzete, a gyártmányok megfelelő minősége érdekében végzett munka értékelése, bírálata. Mit is tettünk az elmúlt évben azért, hogy termékeink jobb minőségben hagyják el gyárunk kapuját, azért, hogy nagyobb megelégedést vívjanak ki cigarettáink a fogyasztók körében? A termelő brigádok vállalták, hogy saját területükön javítják a gyártmányminőséget kialakító, meghatározó tevékenységeiket, s végül is azt, hogy 1977. évben kiemelt gyártmányaink minősége eléri a 3,50-es számmal jellemezhető minőségi szintet.

A minőségellenőrzési osztály a brigádvállalásokat olyan formán igyekezett konkrétabbá, értékelhetővé tenni, hogy kidolgozott egy olyan minősítési rendszert, melynek alkalmazásával külön mérhető egy-egy üzemszám, illetve azon belül az egyes brigádok minőségi munkája. A cigarettagyártáson ez a rendszer már 1970-től él, a további üzemszámokban pedig az 1977-es évben vezettük be azt. A dolgozói kollektívák előtt ismertetésre került az új minősítési rendszer lényege, mégis a negyedéves, éves kiértékelések közzététele alkalmával kitűnt, nem mindenki értelmezi azt helyesen. Ezért úgy gondoltuk, az 1978. évi vállalatok megítélése előtt nem árt újra feleleveníteni a lényegi dolgokat. Egész röviden ezeket a következőkben fogalmazzuk meg.

Az előkészítési osztály munkájának gyártási szempontból történő megítélésénél a fő hangsúlyt a dohányvágat kellő nedvességtartalmának kialakítására helyezzük. Tehát a legfontosabb, hogy az automatikus vágatadagolóba juttatott lényegesen nedvesebb 14,5-15,5% között legyen. Emellett lényeges a nagyméretű kőszántartalom, a por- és apódohánytartalom alacsony értékeken történő tartása. Az ilyen módon megválasztott minőségi jellemzők vizsgálati értéksorozatba rendelt minőségi szorzó értéke választásunk szerint 0,6-1,5-ig változhat. Sokakban elégedetlenséget váltott ki az a megítélés, melyet az év másodfélében gondos megfontolás után tettünk. Jelenti ez azt, hogy a 13,5% alatti és a 16,5% alatti nedvességtartalommal rendelkező dohányvágatok minőségi szorzóját a minimumra korlátoztuk, azaz az ilyen dohány 0,6-nél nem kaphat magasabb minőségi szorzót.

Minősítési szorzók

A cigarettagyártás minősítési rendszere a bevezetés óta a cigarettaszabványon alapszik. Az 1975-ös évben az új szabvány életbeléptetésével bizonyos változások álltak elő. Bevezetett a Sopianae cigaretta, mint különleges minőségű gyártmány, a maximálisan megengedhető öt hibaszázalékkal, míg a Fecske, Románc és a többi cigaretták összes megengedhető hibáját 18 százalékkal írta elő a szabvány. A két különböző minőségi kategóriájú cigarettára ezek után más-más minőségi követelményt kellett meghatározni a termelésben is, így a gyártásközi minőségellenőrzésnél is. A maximálisan megengedhető hibaszázalék és a minőségi szorzó kapcsolatát a következőkben mutatjuk be:

Különleges minőség	
Hibaszázalék %	Minőségi szorzó
0	1,50
1	1,30
2	1,20
3	1,00
4-5 és felett	0,80

Általános minőség	
Hibaszázalék %	Minőségi szorzó
0	1,50
1-2	1,40
3	1,30
4	1,20
5	1,10
6-8	1,00
9-10	0,90
11-13	0,80
14-16	0,70
17-18 és felett	0,60

Nagyon fontos hangsúlyozni, hogy a különleges minőségi kategóriában a 0,80-as minőségi szorzó a 4-5 hibaszázalék mellett még szabványos minőséget jelent, és ugyanígy az általános minőségi kategóriában a 0,90-0,60-as minőségi szorzók a hozzájuk tartozó 9-18 hibaszázalékkal szabványos minőséget adnak. Tulajdonképpen az 1-es minőségi szint kitűzése vállalati elhatározás eredménye, és ez azt jelenti, hogy a Sopianae és a Metropól cigarettáknál törekedni kell átlagosan, tételekre vetítve a 3 hibaszázalék tartására egyelőre, míg a Fecske, Románc cigarettáknál az összes hibaszázalék a 6-8 közötti értéknél átlagosan nem legyen több. A szabvány követelményeit az a cigarettatétel nem teljesíti, melynek összes hibaszázaléka 5, illetve 18 százaléknál több van. A minőségi szorzók ilyen esetekben is 0,80, illetve 0,60-as értékűek.

- A gyártásközi ellenőrzés eredményei
- Minőségi kártyák — több információ

A jövőben tervezzük a cigarettaminták hibaszázalékainak mintáról mintára történő alakulásának minőségi kártyán való közlését, amely több, mélyebb információt ad a gépszemélyzetnek a gyártott termék folyamatos minőségéről.

Csomagolás

A cigarettacsomagolásnál minősítésre kerül a csomagocskák kialakítása: a fólia, a címjelzők beállítása, a dátum beütése, a celofántasak elkészítése, a feltéppő elhelyezése és az esetleges hiányos, illetve szakadt cigarettákat tartalmazó csomagocskák. A hibapontokból a minőségi szorzó a következőképpen adódik:

Különleges minősítés	
Hibapont	Minőségi szorzó
0-35	1,50
36-55	1,40
56-85	1,30
86-115	1,20
116-135	1,10
136-155	1,00
156-175	0,90
176-195	0,80
196 és felett	0,70

Általános minősítés	
Hibapont	Minőségi szorzó
0-15	1,50
16-25	1,40
26-35	1,30
36-45	1,20
46-75	1,10
76-105	1,00
106-135	0,90
136-155	0,80
156 és felett	0,70

A filterrúdgyártásnál a minősítés jellemzőit a filterrúd átmérője, szegélyragasztottsága,

hosszmérete, kitöltöttsége, hengeres alaktól való eltérése és ferde levágása képezik. A hibaszázalékokhoz rendelt minőségi szorzók a következők:

Hibaszázalék 0-1,5; 1,6-3,5; 3,6-4,5; 4,6-6,5; 6,6-7,5; 7,6-10,5	Minőségi szorzó 1,50, 1,40, 1,30, 1,20, 1,10, 1,00
Hibaszázalék 10,6-12,5; 12,6-15,5; 15,6-17,5; 17,6-19,5; 19,6 és felett	Minőségi szorzó 1,00, 0,90, 0,80, 0,70, 0,60, 0,50

Az elmúlt évben a gyakrabban előforduló hiba volt a nem megfelelő átmérő méret- és szegélybomlás. Különösen fontos gyártási szempontból az átmérő előírt méreteinek biztosítása, a jövőben erre kell összpontosítani.

Jobb Sopianae

Az 1977. évre kitűzött és vállalt 3,50-es minőségmutatót Fecske és Románc cigarettára teljesítettük, sőt, túlteljesítettük, mivel összevontan a minőségmutató e két gyártmányra 3,58 volt. Javítani kell a Sopianae minőségi szintjét mivel 1977. évben csak a 3,16-at sikerült elérni. Javasoljuk a brigádoknak, hogy az üzemszámok, brigádokként 1977-es minőségi szint ismeretében tegyék meg a minőségre vonatkozó felajánlásukat, célul tűzve ki, hogy — 1980-ra szeretnénk elérni — vállalati szinten minden cigarettatétel feleljen meg a szabvány követelményeinek. Ehhez még egy számadatot: 1977. évben három tétel nem elégítette ki a szabvány követelményeit.

Dr. Kiss Elemérné

Január utolsó hetében rendeztük meg vállalatunk ifjúsági klubjában Berényi István faragó kiállítását. A nagyszerű bemutatót gyárunk valamennyi szocialista brigádja meglepettette.

Fotó: Nyárfás Csaba

Brigádjaink teljesítették vállalásaikat Kiemelkedő eredmények a jubileumi munkaversenyben

Vállalatunknál az elmúlt évi szocialista munkaverseny a tervezett előirányzott feladatok teljesítését szolgálta. Vállalatunk szocialista brigádvezetőinek 1977. március 11-i állásfoglalása alapján csatlakoztunk a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójának méltó megünneplésére vonatkozó csepeli felhíváshoz. A munkaverseny fő formája a brigádversenyt volt: 31 brigád 563 fővel versenyzett, elért eredményeikkel az V. ötéves terv második évében teljesítettük, illetve túlteljesítettük a tervfeladatainkat.

Termelési tervünk 6000 millió db filteres cigaretta termelése volt, melyet 6039 millió darabra, 100,6 százalékra teljesítettünk. A 39 millió cigaretta többletermelése a fogyasztói igények kielégítésére történt. A bázishoz viszonyítva 101,3 százalékra nőtt cigaretta-termelésünk. Értékben ez a termelési tervhez viszonyítva 101,7 százalékra, bázishoz viszonyítva 102,9 százalékra felelt meg.

A balesetmegelőző tevékenységekben fő súllyal szerepelt a technológiában még meglévő baleseti veszélyforrások felszámolása, elsődlegesen a műszaki megoldások javításával. Az 1977. év során a dolgozók és műszakiai részéről 55 munkavédelmi újítási javaslat érkezett be, melyből 31 lett elfogadva. Ezen újítások nagyban segítettek a technológiában előforduló balesetek csökkentésében. A megtett intézkedések ellenére a balesetek számszerű alakulásában bázishoz viszonyítva romlott a helyzet.

A jubileumi munkaverseny keretében dolgozónk a szocialista módon tanulni, élni jelző alapján műveltségük és szakmai tudásuk növelése érdekében a pécsi üzemek szocialista brigádjai részére indított „Munka és Művelődés” akcióban 16 brigád vett részt. A vállalati döntőn első helyezést ért el a Tabak aranykoszorús szocialista brigád, akik a városi középöntőben második helyen végeztek. Brigádjaink 8 óra fő társadalmi munkát vállaltak.

Vállalt összes óra 4404 óra. Teljesített összes óra 5440 óra.

A város területén négy iskolával tartanak fenn kapcsolatot, patronálják őket, ahol szükséges javításokat, karbantartásokat végeztek munkaidőn túl. Ezenkívül a vállalati óvoda-bölcsőde patronálását — játékok készítésével — vállalták és teljesítették.

Szocialista brigádjaink, dolgozónk 1977 évben három kommunista műszakon vettek részt, 11 729 társadalmi munkaórát, melynek cigarettatermelése értékben 7126 m Ft volt.

Ugyancsak eredményesen működött vállalatunknál a „Tedd szebbé, vonzóbbá gyáradat” tisztasági mozgalom, melyen a vállalat szinte valamennyi dolgozója, brigádja aktívan vett részt. Eredménye a vállalat egész területén a tisztaságban mutatkozott meg. A pontozás eredménye: I. Gagarin anyagmozgató brigád; II. Petőfi Sándor anyagmozgató brigád; III. Vörösmarty előkészítési brigád.

Szocialista brigádjaink részére 1977. évi munkájuk alapján a következő elismeréseket javasoltuk: Szakma, ágazat kiváló brigádja 1 brigád, Vállalat kiváló brigádja 1 brigád, Arany brigádérem 9 brigád, Ezüst brigádérem 6 brigád, Bronz brigádérem 5 brigád, Szocialista brigádérem 3 brigád, Szocialista brigádérem 2 brigád, Munka brigádérem 4 brigád

Vállalatunk szocialista brigádjainak, dolgozóinak az elmúlt gazdasági évben elért eredményei alapján nyújtottuk be pályázatunkat az MSZMP KB által létesített „Jubileumi zászló” elnyerésére. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulója tiszteletére kezdeményezett jubileumi munkaversenyben a vállalat szocialista brigádjai közül az előkészítési osztály Vörösmarty-brigádja ért el kimagasló eredményt. A brigád tevékenységének önértékelése alapján a vállalat gazdasági, politikai és tömegszervezeti vezetősége ezen brigádot javasolta a „Jubileumi oklevél” pályázaton való részvételre.

Kovács Jenő

Amerikai gyártmányú kábelsarufogókat kaptak villanszerelőink. A kábelsatlakozásoknál és a villanymotoroknál megszüntethető az ilyen helyeken keletkező üzemzavarok.

Kollektív szerződés — módosítás előtt

Mint minden évben, idén is itt az ideje, hogy megvizsgáljuk — egyrészt a vállalat gazdasági vezetése, másrészt pedig a dolgozók kollektívja — hogyan érvényesültek 1977. évben a Kollektív Szerződés rendelkezései, miképpen hajtottuk végre a szociálpolitikai tervünkben foglalt feladatokat. Ez a munka hagyományosan az értékeléssel kezdődik. Elengedhetetlen ezt követően az, hogy levonjuk a következtetéseket, megállapítsuk hol hibáztunk, mit tettünk helyesen és ezek összegezését követően javaslatot teszünk a szükséges intézkedésekre, a Kollektív Szerződés esetleges módosítására.

Ennek a felelősségteljes munkának az elvégzésére ismét munkabizottságokat hoztunk létre. A munkabizottságok összetétele olyan, hogy abban gazdasági vezető, szakszervezeti bizalmi, a pártszervezet képviselője, a KISZ képviselője és az adott területet jól ismerő szakemberek egyaránt részt vesznek

a munkában. A munkabizottságok feladata, hogy a meghatározott témakörökben összegyűjtsék a dolgozók véleményét, javaslatait, majd ezeket feldolgozzák és elkészítik a bizottság által javasolt megoldások tervezetét.

Mindezeknek a figyelembevételével a vállalat gazdasági vezetése elkészíti a beszámolókat, valamint a szakszervezettel közösen a Kollektív Szerződés módosításának tervezetét, majd ezeket megvitatásra és elfogadásra az üzemi demokrácia illetékes fórumai elé terjeszti.

Mivel a Kollektív Szerződés módosítását április 30-ával hatályba kell léptetni, kérjük vállalatunk minden dolgozóját, hogy ezzel kapcsolatos javaslatait legkésőbb március 10-ig jelezze művezetőjének, vagy osztályvezetőjének, hogy azt megfelelő határidők betartásával megfontolás tárgyává lehessen tenni.

dr. S. Gy-né

Nyugdíjasunk Fialat munkásörök

Lassan már hagyományossá válik, hogy lapunkban havonta rendszeresen megemlékezünk azokról a munkatársainkról, akik nyugdíjba vonulásuk miatt kénytelenek megválni a kollektívától. Néha ez az elválás nem is tart hosszú ideig, hiszen sok kedves nyugdíjas munkatársunk ma is aktív részt vesz köztünk a munkában. A jövőben is folytatni kívánjuk ezt a gyakorlatot és ezután is rendszeresen hirt adunk az ilyen eseményekről.

Január hónapban Paál Gáborné kedves munkatársunk ment nyugdíjba, aki a pénzügyi osztályon dolgozott. 1971 óta végezte munkáját vállalatunknál, a „Kun Béla” szocialista brigád tagja volt. Kedves lényére, jellegzetes, jó ízű nevére mindig szeretettel gondolunk vissza. Kívánjuk, hogy családjára és két kis unokájára élveze a megérdemelt pihenés örömeit.

dr. S-né

— Szekszárdról jöttünk, ott dolgoztam a DEDÁSZ-nál. Felkészültem, kislányommal al-bérletben laktunk, sehogyan sem tudtunk lakáshoz jutni, hiába spóroltunk. Itt Pécssett vettünk aztán a Havihegyi úton egy kis családi házat adósságra. Kellett a pénz, ezért István-aknára mentem dolgozni bányalakatoként, és az éjszakai pótlékért állandó éjszakás voltam. Akkoriban ez volt a megoldásom: Nem azért élek, hogy ott dolgozzam, hanem azért dolgozom ott, hogy éljek. Fárastó volt, három évnél tovább nem is bírtam, akkor kerültem ide a dohánygyárba.

Mindezt Nagy Gyula meséli magáról, csendes, halk szavú megfontoltsággal, aki öt éve dolgozik a dohánygyárban, és 1977 június óta a gyártásosztály műszakvezetője lett.

Nagy Gyula

— Milyen változást okozott ez a munkájában?

— Nehéz az új beosztás. Én addig a munkámat rutinnal, biztonságérzettel végeztem, s júniusban egyszerre egy csomó új dolog szakadt a nyakamba. Az emberekkel való bánásmód, a naponta előre nem látott feladatok sorozata, na és az általam nagyon nem kedvelt, idegesítően sok fölösleges adminisztráció, mind-mind próbára tettek. Most, hét hónap után érzem azt, hogy kezdem megszokni, megszeretni.

— Januárban munkásörököt tett. Miért döntött úgy, hogy belép az „alakulatba”?
— A gyár párt-alapszervezetéből szökték, hogy a leszerelt, idős munkásörök helyébe kellene utánpótlás. Jelentkeztem, s most utólag nagyon örülök, hogy így döntöttem. Már a kiképzés ideje alatt nagyon jó közösség formálódott. A komoly, nehéz feladatok elvégzése mellett nem hiányzott a közösségi humor, jókedv sem. Nagyon jó dolognak tartom, hogy különböző helyről jött, különböző szinten élő embereket a munkáról, világról alkotott véleményüket megismertem. Amióta munkásör lettem, tartalmasabb lett az életem, egy olyan pluszt adott, ami eddig nem volt.

Nagy Gyula még nincs egészen 30 éves, tehát a fiatal nemzedékhez tartozik, s mégis

kiforrott, határozott egyéniség, tudja, mit akar. Meglepő módon képi, műveli magát. Bármilyen fáradt, minden este elvégzi a magára kirótt olvasási mennyiséget — ahogy ő tréfásan fogalmazta: kötelező esti penitenciát — még tévézés után is.

— Miért teszi ezt?

— Az ember, ha fáradt, hajlamos, hogy lemondjon az olvasásról, s aztán, ha hosszú ideig ezt teszi, ellustul, előbb-utóbb beszűkül, lemarad a világgal szemben. Ezért határoztam el, ha török, ha szakad, minden este legalább tíz oldalt kell olvasnom. Egyébként szabad időmet a barkácsolás tölti ki. A házunk régi, komfort nélküli volt, apránként mindent megcsináltam, a villanyeszereléstől kezdve a fürdőszoba szereléséig. Most kész, ezért szórakozásból virágtartókat, térelváltókat s egyéb apróságokat készítek.

— Azt mondta, szereti a dohánygyárat. Miért?

— Szeretem, hogy sok fa van. Szeretem, hogy a parkot kertészek gondozzák. Az egész gyár azt sugározza számomra, mint egy régi szép műemlék: stabilitást, nyugodtságot, erőt.

S. Zs.

Értékeltek a tűzvédelmi versenyt

A Dohányipari Vállalatok VII. megelőző tűzvédelmi versenyének értékelése 1978. január 31-én került sor az Egri Dohánygyárban. Az értekezletet dr. Szalóczy György, az Egri Dohánygyár igazgatási és jogi osztályvezetője nyitotta meg, majd ezt követően Oláh György tűzvédelmi főfelügyelő értékelte az 1977. évben végzett munkát. A vállalatok besorolását is jelentő értékelés alapját a vállalatok által bemutatott dokumentációs iratanyag képezte.

A megelőző tűzvédelmi versenyre 8 vállalat nevezett az elmúlt évben. Az elért eredmények alapján az értékelő bizottság a következő helyezési sorrendet állapította meg:

1. Nyíregyházi Dohányfermentáló Vállalat; 2. Debreceni Dohánygyár; 3. Egri Dohánygyár; 4. Pécsi Dohánygyár; 5. Dohányértékesítő és Készletelő Vállalat; 6. Sátoraljaújhegyi Dohánygyár; 7. Dunántúli és Duna-Tisza közti Fermentáló Vállalat; 8. Dohányipari Kutató Intézet.

Révész Sándor

Az orvosi vizsgálatokról

A KOJÁL-lal történt meg-egyezés eredményeként üzemi munkában szabályozták az időszakas alkalmassági vizsgálatok rendjét. Míg eddig minden dolgozó számára kötelező volt az egészségügyi könyvben feltüntetett vizsgálatok elvégzése, addig most ez alól mentesülnek azok, akik nem közvetlenül a gyártás területén dolgoznak. A vizsgálatok alóli felmentést igen körültekintő megbeszélés előzte meg, amelyen a KOJÁL igazgatóján kívül részt vettek a gyár gazdasági és munkaügyi vezetői és az üzemorvos. Ez a mentesítés nagyon nagy jelentőségű, ha figyelembe vesszük, hogy mintegy 300 dolgozót érint az intézkedés.

Van azonban egy vizsgálat, amely alól az üzem egyetlen dolgozója sem mentesül, ez pedig a kötelező évenkénti szűrővizsgálat. Függetlenül attól, szükséges-e az egészségügyi könyv a dolgozónak vagy sem, mindenki köteles megjelenni az üzemorvosi rendelőben, hogy az üzemorvos eldönthesse, a vizsgálat alapján a dolgozó alkalmas-e munkaköre ellátására.

dr. Rideg Lászlóné

Újítási hónap, nőknek

Márciusban — tekintettel a külső nemzetközi nőnapra — vállalatunk női újítási hónapot szervez. Célnak a női újítási hónap szervezésével az, hogy vállalatunk női dolgozóinak minél szélesebb rétegét vonjuk be az újítási tevékenységbe. Az elmúlt évek sajnálatos tapasztalata, hogy a Pécsi Dohánygyárban dolgozó lányok, asszonyok alig, vagy egyáltalán nem nyújtottak be újítási javaslatokat. Meggyőződésünk, hogy a lányok és asszonyok szakmai felkészültségben, fantázia-készségben és alkotóképességben nem maradnak el a férfi munkatársaik mögött.

A múlt évben rendezett újítási hónaphoz hasonlóan pontozni fogjuk a benyújtott javaslatokat az alábbiak szerint:
— benyújtott újítási javaslat 5 pont,
— elfogadott újítási javaslat 10 pont,
— benyújtott balesetvédelmi javaslat 15 pont,
— elfogadott balesetvédelmi javaslat 20 pont.
A versenyben legjobb eredményt elérőket díjazni fogjuk.

VIT-vetélkedő

Január 27-én VIT-vetélkedőt rendezett a vállalati KISZ Bizottság. A kérdések Kubáról, aktuális politikai és gazdasági problémákról, valamint a Világifjúsági Találkozókról történetéről szóltak. A magas színvonalú verseny első helyezettegy Horváth István I., a műszaki osztály dolgozója lett, második Kovács János (szerviz), harmadik Huber Jenő (műszaki osztály). Képünkön Varga Erzsébet, a zsűri elnöke gratulál a nyertesnek.

Tóth Rozália

Fürge kezek emelik le a gépről a Sopianae-dobozokat, s teszik a kartonba. A tempó gyors, szusszanásnyi idő ritkán van. A Pécsi Dohánygyár csomagolási osztályán az utolsó munkafázis egyikét, a csomagszedést végzi Tóth Rozália, aki január közepén munkásörök lett. Még a 20. életévét sem töltötte be, mikor a gyárba került, de előtte már dolgozott a hirdi kenderfonóban.

— Nehéz munkám volt Hirden, így 1971-ben egy újsághirdetés nyomán úgy határoztam, hogy a dohánygyárba jövök. Tanulni nem nagy kedvem volt, de az igazság az, hogy lehetőségem sem igen. Édesanyám üzletet, így ő nem dolgozhatott akkor sem, hatan vagyunk testvérek, édesapám tartotta el a családot, s azt már nem bírták volna el anyagilag, hogy tanuljak.

— Miért lett munkásör?

— Úgy érzem, hogy a munkásör-foglalkozások kikapcsolódást jelentenek az egyhangyú munka után. Mondták, hogy kevés nő jelentkezik, mikor kérdezték, hogy lenne-e kedvem, én örömmel mondtam igent.

Tóth Rozália a délelőtti műszakban van, hajnali 4 óra-

kor kel, hogy időben beérjen Vasas II-ről. Mint mondta, szeret reggelente szőszmötölni, nyugodtan felkészülni a napra. Az aranyjelvényes Május 1. brigád tagja, munkájával a vezetők elégedettek.

— Szereti a munkahelyét?

— Jó kollektívában dolgozom, amiben csak tudunk, segítjük egymást, igazán jól érzem magam. A brigádnak tavaly egy balesete sem volt, azt hiszem ez is jelent valamit.

— Jár jelenleg valamilyen iskolába?

— Nem tanulok sehol, most már „ennyi év” után úgy érzem, nem lenne erőm megint elkezdni. Egy távolabbi céllal, hogy kitanuljam a női szabószágot. De nem tudom lesz-e belőle valami.

— Elmenne-e a dohánygyár-ból?

— Nem. Azt hiszem otthon varrogatnék munkaidő után. A varrás, a kézimunka egyébként is kedvenc időtöltésem. Szórakozni havonta egyszerű-kétszer megyek el a művelődési ház klubjába. De ott is nálam jóval fiatalabb lányok-fiúk táncolnak, így nem sok kedvem van odamenni.

— Miért nem inkább a dohányipari szakmunkás-bizonyítványt szerzi meg?

— Egy indítás kellene, hogy elkezdjem, nincs erőm belekezdeni. Olyan sokat felejtettem az általános iskola elvégzése óta, hogy félek.

— De hiszen a vállalat minden évben indít egy osztályt!

— Tudom, de azt igérték, hogy egy tanfolyam is elkezdődik, és előbb azt szeretném elvégezni. Aztán abból nem lett semmi, így én sem jelentkeztem a szakmunkásképzőbe. Pedig a bizonyítvány megszerzése nemcsak anyagi előnyt jelentene...

R. N.

Nehezen jött létre a találkozás König Nándorral. Vagy az új családi házba való költözés miatt nem találtam meg, vagy mert éppen munkásör-szolgálatban volt.

Kitüntetés a szolgálatért

Beszélgetés König Nándorral

König Nándor a dohánygyárban a filtergyártásban gépmester. Január 19-én Kiváló munkásör kitüntetését kapott. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom tiszteletére rendezett nagy komplex munkásörversenyen az általa vezetett raj századelső lett, megyei szinten pedig a 4. helyezést érték el. A versenyen gyakorlati — alakosság, fegyverkezelés, lövészet — és elméleti feladatokat kellett megoldani.

— Mióta tagja a munkásör-alakulatnak?

— Már 18 éves korom óta

szerettem volna belépni, végül 1973-ban jelentkeztem, s fel is vettek, most rajparancsnok vagyok. Úgy érzem, minden igazi kommunistának ott a helye, így természetesen nekem is. A munkásörtársak között mindig jól érzem magam, baráti légkörben még a sokszor fázasztó gyakorlatokat is szívesen végzi az ember. Úgy érzem, ha nem lenne, hiányozna. A közeljövőben részt veszek háromhónapos szakasparancsnoki továbbképzésen. Engem az előbbre lépés nem érdekel, az iskolába csak azért mennék

szívesen, mert ott tanulok, s ha többet tudok, jobban elláthatom majd a feladatomat.

— A dohánygyárban mióta dolgozik?

— Eredetileg órák vagyok. Itt a gyárban 1967 óta dolgozom, gépmesteri beosztásban. Mindig a mechanika érdekelt, így ebben a munkakörben megtaláltam a helyem, szeretem csinálni. Az én feladatomban, hogy a gyártásban fennakadás ne legyen, a gépek mindig üzemképesek legyenek.

— Hallottam, a múlt héten új lakásba költözött.

— Vállalati segítséggel Perkedén vettünk egy kis családi házat. Eddig itt Pécssett, a Bem utcában laktunk a szüleimnél, nagyon szűkös körülmények között. Most, hogy a kislányunk már héthónapos, mindenképp szükség volt valamilyen ideálisabb lakásmegoldást keresni.

— Bem utcából Perkedre? Nem furcsa, hogy városhoz szokott, és most falun lakik, munkahelyére autóbusszal kell?

— Nagyon örülök az új háznak és az új környezetnek. A

jó levegő, csend, nyugalom megfizethetetlen. Nekem a Bem utca után ez üdülés,

König Nándor igazi, nyugtalan, tenni vágyó emberként a munkahelyén újítással is foglalkozik. Szamosi László főgépész-mesterrel együtt több hasznos újítást, módosítást hajtottak végre, pl. a kombinált filtergépben egy tönkrement és drága nyugatnémet alkatrészt cseréltek ki saját konstrukciójú, lényegesen olcsóbb és eddig kiválóan működő alkatrészrel. Munkatársai szerint ő az a ritka és érthetetlen ember, akit a pénz nem érdekli.

— Szinte szegénylen magam, ha akár a gyárban, akár a munkásör-században teszek valamit, és azt pénzzel jutalmaznak, Nem azért teszem!

S. Zs.

A dohánytermesztés helyzete, a cigarettafogyasztás tendenciái

A közelmúltban trösztünk sajtótájékoztatót tartott amelyen a hazai dohánytermesztés korábbi gondjairól, az elmúlt években meg tett intézkedések hatásáról, a cigarettatermelés alakulásáról és a fogyasztói izlés-változás tendenciáiról adtak számot. A Budapesten rendezett sajtótájékoztatót Bordács István, a Dohányipari Vállalatok Trösztje vezérigazgató-helyettese számolt be a magyar dohányipar eredményeiről. **Osszeállításunkban erről tájékoztatjuk olvasóinkat.**

Bordács István tájékoztatóját tartja

Hazai dohánytermesztésünk 1969 után válságos helyzetbe került, mivel a mezőgazdasági üzemekben kiéleződtek a gazdaságtalan termelés, a munkaerőhiány, az alacsony technológiai technika színvonal ellentmondásai. Az üzemek növénytermelési szerkezetébe ugyanis nehezen illeszthető be az ágazat, mivel a többi jól gépesíthető növényfélése viszonylag kiegyenlített munkaerőszükségletéhez képest a dohány kiugró munkacúcsokat okoz és magas a munkaerő igénye. Alacsony volt a felvásárlási ár, sok gazdaságban veszteséges volt a termelés. Ezek okozták, hogy a 20 ezen ha termőterület 1971 évre 14 650 ha-ra csökkent és így hazai termésből a nyersanyag-szükséglet már csak 60-65%-ban volt biztosítható.

Az 1970-es évek elejétől jelentős intézkedések történtek:

- 1972-ben 25%-os átlagos felvásárlási áremelés történt,
- 1976-tól korszerűsítettük a felvásárlási szabványrendszerünket és ezzel egyidőben átlagosan 36,4%-os áremelés történt,

- 1971-72-től nagy erőfeszítéseket tettünk és teszünk a kézmunka csökkentésére, korszerű dohánytermesztési gépek és berendezések behozatalára, kiépítésére, elterjesztésére, a hazai gyártás megszervezésére.

- Speciális dohányművelő gépek és mesterséges szárító berendezések 70%-os állami támogatásban részesülnek.

- A modern nagyüzemi dohánytermesztés megvalósítása érdekében különböző gépi és technológiai eljárásokat dolgoztunk ki és terjesztettünk a gyakorlatban.

- Új, nagy termőképességű és jó minőséget adó fajtákat honosítottunk meg és terjesztettünk el.

- A termőterület stabilizálása érdekében a gazdaságok közötti éves termékkértékesítési szerződést kötöttünk.

- Az új technológiai és gép-berendezések, berendezések szak-

- Természeti adottságaink kedvezőek
- A nagy szűrőhatású cigarettáké a jövő
- Bordács István vezérigazgató-helyettes sajtótájékoztatója

szerű alkalmazása érdekében megszerveztük a szakoktatást, különböző szaktanfolyamokat tartottunk.

- Szorgalmaztuk és 1972-től aktívan részt veszünk a termelő-gazdaságokkal történő integrációs kapcsolatok kialakításában, bővítésében.

Fokozódó termelői kedv

A felsorolt intézkedések következtetés végrehajtása eredményezte, hogy 1975 évtől megállt a dohánytermőterület csökkenése, utána a lassú emelkedés következett be. A nagyüzemknél és a kistermelőknél is a termelési kedv fokozódott. 1976. évben 15 600 ha, 1977-ben 16 000 ha területen folyt dohánytermesztés, 1978. évben előreláthatólag 16 500 ha lesz a termést adó terület. A gépesítés, szárítás és feldolgozás igényeinek megfelelő *új fajták* elterjedése terén is jelentős előrehaladás történt.

Míg 1975-ben az összterület 50%-án, addig 1976-ban 72%-án és 1977. évben már 80%-án a nagyobb hozamú fajtákat termesztették.

Az 1975-ös évhez viszonyítva kedvezően alakultak a terméshozamok:

1975	10,9 q/ha
1976	12,4 q/ha
1977	14,4 q/ha

A bonyolult szabványrendszer egyszerűsítése és a felvásárlási árak 1976. évi 36,4%-os emelése lehetővé tette, hogy kedvező körülmények között gazdálkodó üzemekben is jövedelmezővé váljék a dohánytermesztés. A dohánytermesztés jövedelmezősége versenyképes lett a növénytermesztő ágazatban.

Dohánytermelő társulások

Az utóbbi években a dohánytermesztés műszaki fejlesztésével párhuzamosan, illetve azzal összhangban a terméstechnológia egyes elemeiben is történt előrelépés. A gépesítés még alacsony, 38-40%-os az összes területhez viszonyítva (kb: 5000 ha-on magántermelés folyik). Az eddig végzett gépesítés közepes színvonalú, célunk az élen járó technológia megteremtése. Az új műszaki technológiai rendszerek bevezetéséhez szükséges azonban a természeti feltételek megteremtése. A társulásokba, rendszerbe tömörült gazdaságokban a termelés koncentráltan, nagyobb területen, a drága és modern, nagyteljesítményű gépek igényeire igazított korszerű technológiával történhet.

A tervidőszak elején 2 dohánytermelési társulás működött eredményesen. A Nyírségi Dohánytermelési Társulás, melyet 1977. évben dohánytermelési rendszerre nyilvánított a MEM, 31 taggazdasággal mintegy 2000 ha területen működik jó eredménnyel. A rendszernek tagja az ipar egyik termelői vállalata is. A másik társulás Felsőszabolcsi Dohánytermelési Társulás néven működik és 11 gazdaság folytat kooperációs keretben 1281 ha területen dohánytermesztést. A

termelési és eredményességi mutatók egyértelműen biztosították a társulás célszerűségét. Jelenleg további két társulás megalakulása van folyamatban. Iparunk az egyes fejlesztésre kijelölt gazdaságokkal egyszerű társasági szerződéseket kötött. Jelenleg 49 gazdasággal állunk egyszerű társasági viszonyban, amelynek keretében több mint 30 millió Ft értékű speciális dohányművelő gépet helyeztünk ki.

1977. évben az ország dohánytermő területének már 19 százaléka, a nagyüzemi területnek 25%-án folyt kooperációban a dohánytermesztés. A társulásokban a gépesítettség színvonala magasabb az ország átlagnál, a terméshozamok állandó emelkedő tendenciát mutatnak.

A fejlesztési célkitűzéseink és azokat akadályozó tényezők a következők:

a) A teljes gépesítés nagyon tökeigényes. 100 ha dohánytermő terület célgépekké váló felszerelése cca.: 3,2-4,8 millió Ft-ot igényel, mezőgazdasági áron (az állam 70%-os ártámogatást ad, teljes beruházási költség 10,7-16 millió Ft.) A kézmunkaerő várható további csökkenése miatt a dohánytermesztés az automata betakarító gépek üzembeállításával valószínűsíthető meg.

b) Az ipar törekvése, hogy további nagyobb termőképességű, jó minőségű honosított vagy nemesített fajta terjedjen el a termelésben.

c) Az 1978. évben kísérletbe állítandó automata betakarító gépek (ára: 2,5 millió Ft) sikeres üzemelése után dönteni kell arról, hogy miként oldható meg a gazdaságok gépellátása: tőkés importból vagy licenc-kooperációs gyártással.

d) Széles körben segítjük elő a növényvédelemben hatásonként alkalmazható vegyszerek elterjedését, használatbavételét.

e) A megalakult termelési rendszer-társulásokat szakmai és anyagi támogatásban részesítjük és azt tervezzük, hogy 1980-ig 5 társulás fogja össze az ország dohánytermő nagyüzemi területének nagy részét.

f) A tervidőszak végére, 1980-ig szeretnénk elérni, hogy csak az ízesítéshez szükséges dohányt importáljunk, olyan fajtákat, amelyek hazánkban nem teremnek meg.

Magyarország természeti feltételei a dohánytermesztésre kedvezőek. Jó minőségű dohány terem, ha kellő szakértelemmel nyúlnak hozzá. Többlépcsős cél - a VI. ötéves terv időszakára - teljes önállóság, az export-import szaldó kiegyenlítése.

A Sopianae sikere

Az ipar legfontosabb feladata és gondja, ellátni a fogyasztót olyan dohánytermékkel, amit vár és keres. Hozzáteszem, hogy ez nem mindig sikerül úgy, ahogy szeretnénk. Legfontosabb a termékek minőségének állandósága, a fogyasztó első sorban ezt értékeli. Mindenkinél az a legjobb cigarettát, amit megszokott és azt kívánja, hogy a minősége olyan legyen, mint tavaly volt, ne változzon ma sem és jövőre is ugyanazt találja. Gazdasági viszonyaink között ezt a feladatot, ilyen formán nem könnyű megoldani. A fogyasztási ten-

denciára jellemző a füstszűrős cigarettafogyasztásának rohamos növekedése. Jelenleg a termékeknek 72%-a füstszűrős, ez majdnem 5%-kal nagyobb mint az előző évben. Itt érdekes összehasonlítást tehetünk. Világszerte nő - nyilván az egészségügyi propaganda hatására - a füstszűrős cigarettafogyasztás aránya. 90%-felett van az európai országokban: Ausztria, Jugoszlávia, Svájc, Finnország. Az amerikai kontinensen: Egyesült Államok, Kanada és több kis államban. Ezen kívül Japánban közel 100%, 80%-felett: Csehszlovákia, Görögország, Nagy-Britannia, NDK, NSZK, Olaszország stb. Tekintettel arra, hogy nálunk a filteres cigarettatermelése elég későn kezdődött - 1961-ben -, ehhez képest igen hamar felzárkóztunk a nagy filteres cigarettafogyasztókhoz. Világszerte, - nálunk is - gyorsan növekszik a nagyhatású, jobb szűrőképességű filterrel ellátott termékek fogyasztása. Nálunk forgalmazott ilyen termékek a Sopianae, Tabán és a Metropol. Legnagyobb sikere a Sopianae-nak van, fogyasztása igen rövid idő alatt meghaladta az 1 milliárdot. A múlt évben voltak is termelési gondjaink, sajnos az

Felfűzött dohánylevelek szárítása

idén is számítani lehet rá, tudniillik a multifilter gyártó kapacitásunk elérte a határt, most már csak újabb gép beszerzésével tudjuk növelni a filtermenyiségét és ezzel ellátott cigaretták termelését. Idei programunk ebből a cigarettafajtából 1,4 milliárd. Lehetséges, hogy nem lesz elég, ebben az esetben filterimporttal szándékozunk ezen segíteni. Alig volt példa arra, hogy viszonylag magas árú cigarettafogyasztás - csomagja: 8,- Ft - ilyen rohamosan növekedjék. A Helikon cigarettából a tavalyi értékesítés 220 millió volt, az idén 250-260 milliót termeltünk.

A világ cigarettafogyasztása 10 év alatt 34%-kal nőtt. Az európai országokban és KGST-országokban ugyanez az arány. Magyarországon kerekén ennek a fele, mindössze 18%-os volt a növekedés. A világ cigarettatermelése meghaladta a 4 billiót. Fajlagos fogyasztás: Egy felnőtt lakosra: USA - 4140,

Filterfelrakás közben

Kanada - 3650, Nagy-Britannia - 3320, Magyarország - 2920, NSZK - 2720, Ausztria - 2470, Lengyelország - 2360, Franciaország - 1940, db.

Lassú ütemű növekedés

A hazai fogyasztás növekedése egyre lassuló tendenciát mutat. A korábbi évek 4-5%-os növekedési üteme erősen csökkent és ma már nem éri el a 2%-ot sem. Ezzel szemben növekedik a jobb minőségű, közbepáras és ennél is drágább termékek kereslete. Az átlagár 4-5%-kal nő évenként.

A filteres Symphonia, Sopianae, Helikon, a 100-as, ezenkívül néhány más termék kereslete növeli az átlagárat, csökkent viszont a Fecske - múlt évben fél milliárddal - és a füstszűrős nélküli cigaretták fogyasztása. Különösen a Kosuth-é szembetűnő. Ezek a hatások okozták együttesen az említett növekedést.

Minden ország saját gyártásra törekszik, emiatt - egyes kivételektől eltekintve - az országok cigarettaimportja nem magas. A cigarettagyártás jövedelemző foglalkozási ág, ezért a gazdasági megfontolások alakították ki ezt a helyzetet. Hazánkban az utóbbi 8 évben 1 milliárd körül az importcigarettafogyasztás. (4%). 20-25%-a tőkés, a többi szocialista országokból származik. Legnagyobb kihatást a bolgár cigarettákból van. A magyar fogyasztó a keleti jellegű bolgár cigarettákat nem kedveli, ezért stagnál a cigarettaimportunk. Nagyobb lenne a tőkés, első sorban az amerikai blend cigaretták fogyasztása, ennek azonban beszerzési korlátai vannak. Segít a helyzeten az amerikai Marlboro cigarettalicens vásárlása és hazai gyártása, ami előkészítés alatt van és terveink szerint a II. negyedévtől már piacra kerül. Hazai gyártással ennek fogyasztói ára az eredetinek kerekén kétharmada, 23,- Ft (hatóságai árjövahagyás még nincs).

Gyártmány-fejlesztés

Nem célunk nagyobb számú, új termékek piacra dobása, csak akkor, ha ezzel valóban újat tudunk nyújtani. A belső tartalom javítására, finomabb

minőségre, az egészségre kevésbé ártalmas termékek fejlesztésére törekszünk. Ne a név és a címke legyen az új. Törekvéseink megegyeznek más országok gyártmány-fejlesztési tendenciáival. Legfontosabb feladatunknak tartjuk a *filter hosszának növelését*, amellyel a füst ártalmas anyagait jobban lehet választani (nikotin és még inkább kátrány). A Fecske típusnál maradjon az eredeti filterhossz. Az aktív szeszes szűrők, a multifilteres cigaretták termelésének bővítését tervezzük, a nikotinszegény és kátrányszegény termékek fejlesztése is napirenden van. Viszont az alacsony nikotintartalmú cigaretták előállításának is megvan a határa. A dohányzó azért szívja a cigarettát, hogy nikotínhiányát kielégítse. Ezért nem volt sikere azoknak a termékeknek, amelyek nem tartalmaznak nikotint, pedig a világon évtizedek óta vannak próbálkozások, ezek bevezetésére és sok millió dollárt költenek rá.

Takarékosabb áram-felhasználást

A villamos t/mk Déri Miksa szocialista brigádja felhívással fordul a gyár szocialista brigádjaihoz. Kérjük a munkatársakat, hogy a gyár területén használt összes villamos fogyasztót csakis addig üzemeltessék, ameddig az elengedhetlenül szükséges. Tetemes villamos energiát takaríthatnánk meg, ha minden feleslegesen üzemelő világítótestet, fűtőtestet, fűzőlapot kikapcsolnánk.

Szükségtelen arra hivatkozni, hogy villamos energiában a szegény országok közé tartozunk, hogy az egész világon előtérbe került az energiatakarékosság. Ha mindenki szem előtt tartaná a fenntartást, előbb-utóbb közvetlenül is tapasztalnánk az eredményt. Kérjük a csoportokat, csatlakozással váljon gyárunkban mozgalommá az árammal való takarékoság!

hírek

Az ÉDOSZ Központi Vezetőségének titkára, Balogh Károlyné tartott megbeszélést a megyei élelmiszeripari vállalatok közművelődési bizottságai vezetőivel. A megbeszélésen — melyet vállalatunknál rendeztek — részt vettek a megye és város szakszervezeti vezetői is.

A X. Pécsi Játékfilm szemlén vállalatunk dolgozói szép számmal vettek részt. A Szakszervezeti Bizottság 218 db jegyet biztosított dolgozóinknak.

A Városi Tanács felhívásával fordult a város üzeméhez, vállalatokhoz: vállaltak a szocialista brigádok társadalmi munkát a tanács sport-, művelődési és gyermekintézmények létesítésé és fenntartási tervének megvalósítása érdekében. A felhívásról és a vállalás lehetőségeiről Kovács Jenő, vállalatunk munkaversenyfelelőse ad részletes tájékoztatást.

Elkészült vállalatunk 1977. évi szociálpolitikai tervének kiértékelése, mely szerint étkeztetésre, óvoda-bölcsőde fenntartásra, üdültetésre és egyéb szociális, kulturális és sport kiadásokra több, mint 2 millió forintot fordítottunk az elmúlt évben.

A Lábatlani Papírgyár vezetői a közelmúltban látogatást tettek vállalatunknál és megbeszélést folytattak gazdasági vezetőinkkel a burkolópapírgyártás további fejlesztéséről, felhasználásának lehetőségeiről.

SZÍNHÁZ

A magyar dráma-történetben Dery Tibor legjobb drámájaként tartják számon *Az óriáscecemót*, amelyet Dery még 1926-ban, emigrációja idején írt, s amelyet addig csak amatőr színjátszók mutattak be.

A darab azzal kezdődik, hogy világra jön az újszülött, aki két méter magas, másodperc alatt elsajátítja a felnőtt gondolkodást és beszédmódot. Kezdetben korlátlanul szabad: a bútorok kitérnek útjából, a tekintetével képes megállni az akát akar, saját sorsa pedig meghatározatlan — minden lehet belőle.

A bonyodalom akkor kezdődik, amikor a társadalom bejelenti igényét az újszülöttről. Az Étika Faj — és Lélekmentesítő RT „tekintélytisztelő, istentihivó, hazafias lelkületű állampolgárt”, a rokonok magukhoz hasonló jó rokont, jó férjet akarnak nevelni belőle. A dráma arról szól, vajon szembe lehet-e ezekkel az igényekkel szállni, megmarad-e az eredeti, határtalan szabadság. Az óriáscecemó előadása újszerű, nem mindennapi színvonalú előadás.

Nem kíván részletes bemutatást, ismertetést Móricz Zsigmond Nem élhetek muzsikász nélkül című vigjátéka. A darab ősbemutatója a Nemzeti Színház Kamaraszínházában volt 1928-ban, Hevesi Sándor rendezésében. A korabeli kritika önmagáért beszél: „A nagy író legszebb, legizesebb legharmonikusabb alkotása ez a pompás vigjáték, amelynél magyarabb és iróbb munkát évtizedekre visszamenősen sem igen tud felmutatni a drámairodalomunk története”.

PÉCSI DOHÁNYGYÁR

A Pécsi Dohánygyár dolgozóinak lapja

Szerkesztli a Szerkesztő Bizottság
Felelős szerkesztő: Salamon Gyula
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly

Pécsi Szikra Nyomda
7630 Pécs, Engel János u. 8.
F. v. i. Szendrői György

Eredményes évet zárt MHSZ-klubunk

Lövészverseny és ÖHV

A Magyar Honvédelmi Szövetség szocialista hazánk védelmi erejének erősítéséből a honvédelmi nevelő munkából veszi ki a részét, sajátos feladataival és módszereivel. A honvédelem nemcsak a fegyveres erők ügye, hanem az egész társadalom feladata. Eredményes munkájának alapvető feltétele, hogy a társadalom egészéhez hasonlóan érvényesül irányában is a párt vezető szerepe, irányításában megvalósulnak a pártirányítás lenini elvei.

Vállalatunk párt- és gazdasági vezetése az erkölcsi és anyagi támogatását továbbra is biztosítja klubunk részére. Figyelemmel kísérik a tevékenységünket.

Nagyobb rendezvényeinken személyesen is képviselik magukat. A pártvezetést vezetőségének és a II-es alapszerve-

zet vezetőségének beszámolója az éves tevékenységünkről.

Tavaly, a tartalékosok lövőgyakorlatán 13 fő vett részt; az összetett honvédelmi versenyen 8 fővel képviseltettük magunkat; az ifjúsági fiú korcsoportban első helyezést értünk el; a honvédelmi kupalövészversenyre 1 férfi felnőttet és 6 úttörőt neveztünk.

A vezérigazgató elvtárs által adományozott vándorserlegért folyó összetett lövészverseny a negyedik fordulótól lezárult. Erről lapunkban már beszámoltunk. Első helyezést értünk el az Erőbányász által kiírt lövészversenyen; 3 fős csapatunk VI. lett a Balassi Bálint pisztoly-lövészversenyen.

Kiemelkedő tevékenységünk az Egyetem és Bártfa utcai általános iskolákban végzett honvédelmi nevelő munka, ami már több éven keresztül jellemző klubunkra.

A szocialista brigádok lövészversenyére 112 nevezés érkezett. A kiírás értelmében lövőgyakorlat és szellemi totó szerepelt a versenyen. A több héttig tartó vetélkedőn a totóforma nem vált be, ezért a lövészverseny alapján hirdettünk eredményt.

Női egyéni: 1. Zádori Ilona 54 körögség, 2. Filkovic Sándorné 36 körögség, 3. Timóthy Kornélia 22 körögség.

Férfi egyéni: 1. Huber Jenő 86 körögség (3 tizes), 2. Molnár Ádám 86 körögség (1 tizes), 3. Hirczel József 71 körögség.

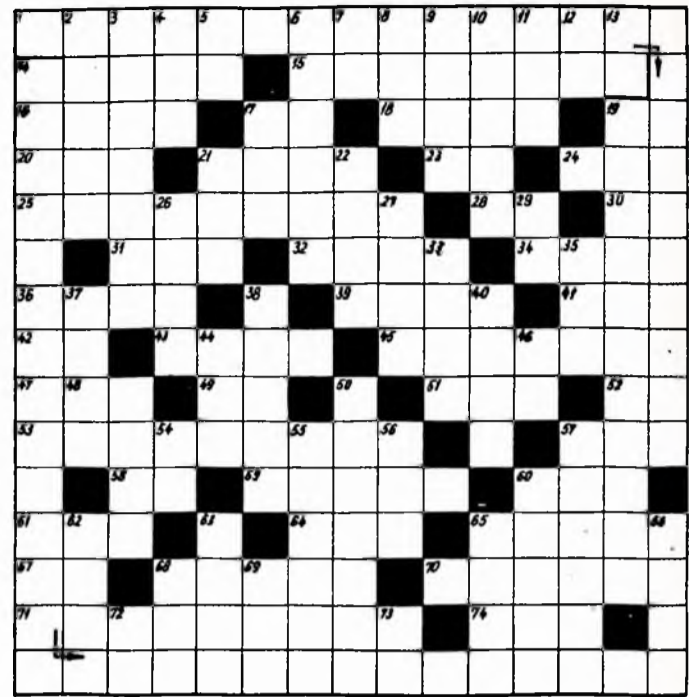
Női csapat: 1. Mező Imre-brigád, 64 körögség, 2. Kun Béla-brigád 44 körögség, 3. Gagarin-brigád 43 körögség.

Férfi csapat: 1. Bályai János-brigád, 241 körögség, 2. Dózsa György-brigád 176 körögség, 3. Latinca Sándor-brigád 120 körögség.

Az eredményhirdetésről az érdekelteket értesítjük.

Pápay Miklós

Keresztrejtvény

Vízszintes: 1. Egy korabeli költő írta Michelangelo Pietájáról. A megfejtés első része (záró betűk: S, E, A, S.) 14. Egtáj. 15. Nem valós. 16. Földdel kapcsolatos. 19. BK. 20. Sarkas pártatlan betű. 21. Paripa neve. 23. YD. 24. Az amerikai polgárháború tábornoka. 25. Originál aroma — ford. 28. Hírügynökség. 30. Lógó azonos betű. 31. Istenít. 32. Ez az ital felel. 34. A 9. sz. keverve. 36. Híányos Szása. 39. Megbánt. 41. Van-e hatalma? 42. Klasszikus költő. 43. Túlsgözen hallgatag. 45. Kevés az alkoholtartalma. 47. Patak a Baronyban. 49. Sir. 51. Szék része. 52. Kiejtett mássalhangzó (—). 53. Szigetlakó. 57. A hét vezér egyike — ford. 58. Torr Heyerdahl hajója. 59. Megvadtul birkára mondják. 60. Méhkapár. 61. Kacsónyos anyag. 64. Sverige része. 65. Páldául a páriák. 67. Vércsatorna. 68. Mezőgazdasági szerző. 70. Kolumbia fővárosa. 71. Megszid. 72. SYR.

Függőleges: 2. Döntőbizottság. 3. Mitológiai alak. 4. Tapasz része. 5. Saját kezűleg. 6. A LEMP falkőra. 7. FR. 8. Ellenértéke. 9. Bilita. 10. Lándzsó. 11. ... mors. 12. Repülőgéptípus — ford. 13. Ismeretlen magyar festőművész névjegye. 14. A megfejtés második része (záró betűk: U, E, O, A, V.) 17. Egyfajta beszéd. 19. A belsejébe érőt. 21. ... River. 22. Iparos. 26. Fosztóképző. 27. Étkezés. 29. Politikai gazdaságtan. 33. Érzékel. 35. Neki is marad. 37. Ájut. 38. Szépitő masz. 40. Szállítvány. 44. Korszak. 46. Igevégeződs. 48. Angol lány. 50. Ragadozó madár. 54. Tarzan szereleme Oparban. 55. Mélytengeri betegség. 56. Szófal. 57. Ismeretjel. 60. Táska gyár része. 62. Pánzdaráb. 63. Az 50. sz-ban van. 65. Pizok. 66. Magyar város. 68. Éra. 69. Nem a teljes skála. 72. Marsej. 73. LB.

Beküldendő a vízszintes 1. és függőleges 14. számú sorok helyes megfejtései a szerkesztőség címére 1978. március 10-ig. A helyes megfejtők között jutalomkényveket sorsolunk ki. Az előző számunkban közölt rejtvény helyes megfejtése: Tündökös május hajnalán, mikor minden virágban rászál szivemre lágyan, nyíló szavaim vágyam. A nyertesek nevét, márciusi számunkban közöljük. — Takács —

Vállalati sportnap

Asztalitenisz: I. Papp László ● Sakk: I. Gétz László

A szakszervezet és a KISZ-bizottság sportbizottsága január végén megrendezte a vállalati sakk- és asztalitenisz-bajnokságot. A január 15-i nevezési határidőre asztaliteniszben 25, míg sakkban 14 nevezés érkezett be.

Asztaliteniszben a nagyszámú nevezések miatt két asztalon folytak a küzdelmek, kieséses rendszerben. A hatos döntőben körmérkőzéssel döntötték el egymás között az elsőket. Ime a végeredmény: 1. Papp László, 2. Kanalas Pál, 3. Czina Ferenc, 4. Alpár Jenő, 5. Reisz Béla és 6. ifj. Lorenz János.

A sakkok a tanácsterem csendes helyiségében mérték össze tudásukat. A nevezettek az első fordulóban kieséses rendszerben mérkőztek egymással. A győztesek 1-6. helyért, a vesztesek a 7-12. helyért játszottak körmérkőzést.

Az érdeklődők szép játszmákat láthattak, ami arról tanúskodik, hogy a versenyzők megféleml felkészültséggel rendelkeznek. A Gétz—Simara, Horváth—Marosszéki, valamint a Kovács—Simara összecsapások külön említést érdemelnek. A késő délutáni órákban alakult ki a végső sorrend: 1. Gétz László, 2. Kovács János, 3. Si-

mara Gyula, 4. Marosszéki Ferenc, 5. Horváth Tibor és 6. Temesi Péter.

Külön meg kell említeni a „Szerviz” szocialista brigádot, melynek versenyzői az első öt helyet szerezték meg.

A vállalati sportnap egyben az ÉDOSZ megyei versenyekre való felkészülést, válogatást is szolgálta: amely elerte célját. Megmozgatta a sportolni szeretőket táborát és a megyei versenyre jól felkészült, ütöképes csapatokat indíthatunk, reméljük eredményesen helytállnak...

Kovács János

Még egyszer a feregirtásról

Lapunk előző számában foglalkoztunk vállalatunk központi fűtéses helyiségeiben elszaporodott bogarak elleni védekezéssel. Azóta már két esetben volt feregirtás, január 28-án és február 11-én. Mindkét esetben hirdetményeken kértük dolgozóinkat, hogy az általuk használt vállalati öltözőszekrényeket tegyék szabaddá, hozzáférhetővé azért, hogy a szekrényeket belülről is mentesíteni lehessen. A 727 öltözőszekrény közül első esetben 154 fő (116 nő és 38 férfi), a második esetben 35 dolgozó (20 férfi és 15 nő) nem tett eleget felhívásunknak, így ezeket a szekrényeket bizottságilag felnyitottuk. Az értékesebb tárgyakat, ruhaneműket öltözőszekrényenként külön-külön gyűjtve helyeztük el a vállalat

egyik zárható helyiségében. Ezeket jogos tulajdonosaiknak a rendszert vezető átadja (sajnos a 43 jogos tulajdonos közül eddig csak 8 fő vette át tulajdonát).

A jövőre nézve sem kívánunk változtatni módszerünkön, mivel ez nemcsak a feregirtást, hanem az öltözőszekrények tisztaságát, a higiénés követelmények betartását is jelenti. Ezért kérünk mindenkit, hogy minden hónap első szabad szombatjára öltözőszekrényeit hasonló módon készítse elő, hagyja nyitva. Természetesen erre a tevékenységre az öltözőkben a portán esetenként elhelyezésre kerülő hirdetményeken külön is felhívjuk dolgozóink figyelmét.

Magyar Miklós

Régi idők focija (III. forduló)

① Az angol labdarúgás öreg varázslója 50 éves koráig első osztályú csoportban játszott. Meltán tekintik minden idők egyik legkiválóbb jobbszélsőjének. Angliában többször elnyerte „az év játékos” kitüntető címet — utólag 48 éves korában. Búcsúfélépésére 1965. áprilisában került sor, melyen világhírű harcostársaival — Jasin, Kopa, Puskás, Kubala, Di Stefano — még mindig elképzelttatta a közönséget. Ki ez a lovagi ranggal rendelkező labdarúgó?

② A legjelesebb labdarúgó egyike 1967. június 7-én búcsúzott a labdarúgástól — 120 ezer néző előtt — a Real Madrid—Celtic Glasgow mérkőzésén. A 41 éves, argentin származású csatár azóta edző, 21 éves korában játszott először az argentin válogatottban. Gyorsaságának köszönhetően a „Szőke nyíl” becenevet. 1953-ban felfigyelt rá Európa, pontosabban a Real Madrid vezetősége és leszerződte. Őt alkalommal volt spanyol gólkirály. 1957 és 1959-ben az Európa „legjobb labdarúgója” címet is ő kapta meg. Ki ez az argentin származású „fenegyerek”?

③ Sokáig nem értettem, miért importálnak angol játévezetőket Dél-Amerikába. Aztán kimentem az 1949-es magyar—olaszra, láttam ezt a csodálatos dirigentést — már nem csodálkoztam. Együtt futott a legsebesebb támadásokkal, szinte előbb ért a tett színhelyére, mint a labda. Karmesteri gesztusokkal rögzítette, magyarázta ítéleteit. Gyorsasága emberfeletti volt, és a futókészsége — játévezetők számára... Brazíliában sem hátrány. Ki ez az angol játévezető?

④ Törekeny kis Münchhausen, de ő aztán igazában megnyergelte a svájci ágyugolyót. A világbajnok német csapat első embere — tizenkettedik játéko-

sa volt. A berni döntőre két teljes évig készült. A londoni 6:3 filmjét „kopottra nézte”, kivülről megtanulta és nem nyugodott addig, amíg védelme sem tudta betéve a nagy leckét: hogyan kell elfojtani a helycserés magyar támadásokat. Nemrég bekövetkezett halálával pótolhatatlan veszteség érte a német labdarúgóedzőket. Ki volt ez a kiváló felkészültségű labdarúgó-szakember?

⑤ A második világháború után a moszkvai Dinamo részéről érte első megrázkódtatás a brit futballtradíciókat. Ennek az univerzális sportszeninek a csapata tisztára söpörte előbb az angol, majd a svéd, a norvég pályákat. Ez a nagyszerű játékos a katalizátor szerepét játszotta a szovjet labdarúgásban. Helsinkire még nem kövacsolódott össze a szovjet együttes, ő nem nyerhetett aranyérmét. Kénytelen volt hát más pályára menni. A jékkorong pályára. Ott világbajnok lett... Ki ez a sokoldalú volt labdarúgó?

⑥ Egymázás gumilabda. A VB-döntőn Svájcban úgy repdesett egyik sarokból a másikba, mint egy óriási denevér. Eredményesen, csak két gólt kapott. Eggyel többet is beszédhetett volna... Ki védte azon a bizonyos döntőn a két gólt kapott csapat kapuját?

⑦ Utólrhetetlen, kiismerhetetlen világrangelső (1954) Senki sem tudta, mit akar a labdával. „Csontnélküli” lábain szélesebben, hajmeresztő vilámvonalban kacszott át világhírű védelmeken. Ő volt a magyar labdarúgás udvari bolondja és — valaha élt legnagyobb balszélsője. Majd mint borszakértő Rómában ért el sikereket... Az FTC, a Csepel és a Honvéd 44-szeres válogatottja. Ki ő?

⑧ Odahaza, pálmás hazájában házi istenség volt, a na-

gyobbak fajtájából. Győztes góljai után diadalmenetben vitték körül a város utcáin, lesték a mosolyát, óhaját és sóhaját. Hát persze, hiszen az „uru” labdaművészek között is Európa legjobbja volt. Aztán átjött Európába, de a helyzet nem sokat változott. Ezután az FC Milan szurkolói viszik körül, lesik mosolyát, óhaját, sóhaját... Ki ez a dél-amerikai futballista?

⑨ Keresztneven mindig az angol gun — ágyú, szó — érezzük mennydörgni. E tüzertalant kibontakozásában nekünk is szép részünk van. Hiszen itt tünt fel Budapest, 1943-ban, amikor 7:3-ra legyőzött bennünket. Gyors volt, foghatatlan ostolplábaival olyan gólokat lőtt, hogy Milánóban, második harzájában nem maradt pénztárcája szárazon... Vagyont gyűjtött és megújította a csatár-exportot skandináviából Itáliá felé. Ki ez a számunkra is „felejtethetlen” csatár?

⑩ Már cinege kölyökkorában labdászonglőr, „grundkirály” volt. Aztán felcseperedett és rendre vele nőttek labdarúgó erényei, ráadásul nagy természetbarát lett, meg botanikus. Vele történt meg, hogy ellejeztett elutazni az egyik válogatott mérkőzésre. Otthon aludt. Szegény Gallowich Tibor akkor kezdett kopaszodni. Az Újpest fedezete, 13-szoros válogatott. Ki ő?

A II. forduló helyes megfejtése: 1. Piola, 2. Biro Sándor, 3. Deák Ferenc, 4. Olajkár Károly, 5. Ademir, 6. Ben Barké, 7. Bozsik József, 8. Faragó Lajos, 9. Polgár Gyula, 10. Korányi Lajos.

A III. forduló beküldési határideje 1978. március 15. Beküldendő a Pécsi Dohánygyár KISZ-bizottsága címére, Pécs, Dohány u. 2—8.

(Vége)

Kovács János

„Ezüst-tó”

Fehér Lajos felvétele